

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διδακτική της Πληροφορικής: Από τις Εμπειρικές Έρευνες στη Συγκρότηση του Επιστημονικού Πεδίου

Κόμης Βασίλης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Πατρών,
Γρηγοριάδου Μαρία, Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τζιμογιάννης Αθανάσιος, Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
Κορδάκη Μαρία, Τμήμα Μηχανικών Υπολογιστών και Πληροφορικής,
Πολίτης Παναγιώτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο
Θεσσαλίας

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ

Εδώ και πολλά χρόνια ο εμπειρισμός και οι αναφορές από άλλους χώρους καθόριζαν τη θέση της πληροφορικής στην εκπαίδευση γενικά και πολύ περισσότερο στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Την τελευταία όμως δεκαετία, κυρίως κάτω από την επιρροή των οικοδομητικών προσεγγίσεων, ο χώρος της *Διδακτικής της Πληροφορικής* τείνει να καθιερωθεί ως αυτόνομο επιστημονικό πεδίο, *σε θέματα που σχετίζονται με το λογισμικό και το υλικό των υπολογιστών. Ο χώρος αυτός παρουσιάζει ιδιαιτερότητες που άπτονται της ραγδαίας εξέλιξης του λογισμικού και του υλικού αλλά και της θέσης που τα αντικείμενα αυτά κατέχουν (ή δεν κατέχουν) στα προγράμματα σπουδών.*

Η Διδακτική της Πληροφορικής φαίνεται να συγκροτεί το επιστημονικό της πεδίο γύρω από ένα σαφώς καθορισμένο αντικείμενο μελέτης:

- α. ως προς το λογισμικό η μελέτη αυτή η πραγματοποιείται αφενός στο επίπεδο της δομής (αντικείμενα, πράξεις, έγκυρες εκφράσεις, κλπ.) και αφετέρου στο επίπεδο της λειτουργίας (τύπος προβλημάτων για την επίλυση των οποίων ένα συγκεκριμένο λογισμικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί), με διττή διάσταση: οικοδόμηση εννοιών της πληροφορικής από το ένα μέρος, δυνατότητα επεξεργασίας και επίλυσης προβλημάτων σχετικών με χώρους εξωτερικούς της πληροφορικής από το άλλο μέρος.*
- β. ως προς το υλικό των υπολογιστών η μελέτη αυτή πραγματοποιείται αφενός στο επίπεδο της σχεδίασης, υλοποίησης και λειτουργίας των κυκλωμάτων και μονάδων του υπολογιστή και αφετέρου στον έλεγχο και συντονισμό αυτών των μονάδων.*

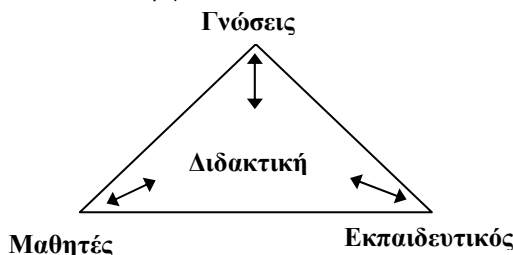
Βασικό συνεπώς αντικείμενο της Διδακτικής της Πληροφορικής είναι η μελέτη της οικοδόμησης των γνώσεων (όσον αφορά κυρίως στις διαχρονικές έννοιες) και της ανάπτυξης των τεχνικών και νοητικών δεξιοτήτων από τα υποκείμενα που χρησιμοποιούν υπολογιστές και ασχολούνται με την Πληροφορική. Οι δεξιότητες αυτές διαπιστώνονται κατά κύριο λόγο στο πλαίσιο επίλυσης προβλημάτων με τη χρήση υπολογιστών. Με αυτή την έννοια, το αντικείμενο της Διδακτικής της Πληροφορικής ξεπερνά τα στενά όρια της μελέτης των υποκειμένων που βρίσκονται σε διαδικασία μάθησης στο γνωστικό αντικείμενο της Πληροφορικής και επεκτείνεται σε όλα τα πεδία μάθησης που κάνουν χρήση και *παιδαγωγική αξιοποίηση λογισμικών.*

ΆΞΟΝΕΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Η συνεδρία εργασίας έχει διττό στόχο:

- Την επισκόπηση των βασικών αξόνων αναφοράς που κατευθύνουν τη συγκρότηση του επιστημονικού πεδίου της Διδακτικής της Πληροφορικής και των χρησιμοποιούμενων μεθοδολογικών εργαλείων.
- Την παρουσίαση πρωτότυπων ερευνών που εντάσσονται στην παραπάνω προβληματική και χρησιμοποιούν τα αντίστοιχα μεθοδολογικά εργαλεία.

Σε μεγάλο βαθμό οι άξονες αυτοί αλλά και τα μεθοδολογικά εργαλεία βασίζονται και προέρχονται από τις έρευνες που έχουν γίνει στη Διδακτική των Επιστημών. Από την επισκόπηση των ερευνών και τη βιβλιογραφική αναδίφηση μπορούμε να δούμε ότι οι ερευνητικές προσπάθειες εστιάζονται αφενός στις κορυφές και αφετέρου (και κατά κύριο λόγο) στις σχέσεις ανάμεσα στις κορυφές του ακόλουθου διδακτικού τριγώνου:

Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει σημαντικές προσπάθειες για μια διεπιστημονική προσέγγιση και μελέτη μιας σειράς ερευνητικών ζητημάτων στο χώρο της Διδακτικής της Πληροφορικής που αφορούν:

στον τομέα ανάπτυξης των περιεχομένων, που μελετώνται κάτω από το πρίσμα του *διδακτικού μετασχηματισμού και των κοινωνικών πρακτικών αναφοράς* και σχετίζονται άμεσα με το *Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών* και με το *διδακτικό υλικό*,

- στον τομέα των στρατηγικών της οικοδόμησης των γνώσεων, που απαιτεί τη μελέτη των *αναπαραστάσεων, των διδακτικών εμποδίων, της εννοιολογικής αλλαγής* και των διαδικασιών *επίλυσης προβλημάτων*,
- στον τομέα της οικοδόμησης διδακτικών καταστάσεων, που αφορά στο *διδακτικό συμβόλαιο*, στην *επιμόρφωση των εκπαιδευτικών* αλλά και στη συγκρότηση *διδακτικού υλικού*,
- στον τομέα των διδακτικών αλληλεπιδράσεων, όπως η *διδακτική βοήθεια*, η *γνωστική και η κοινωνικογνωστική σύγκρουση* και των χρησιμοποιούμενων μέσων που διαμεσολαβούν στις αλληλεπιδράσεις,
- στον τομέα ανάπτυξης σύγχρονου Προγράμματος Σπουδών και κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού, ο σχεδιασμός των οποίων πρέπει να παίρνει υπόψη του τα αποτελέσματα των ερευνών που αφορούν στις προηγούμενες κατηγορίες,
- στον τομέα των στάσεων και των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών Πληροφορικής αλλά και όλων των εκπαιδευτικών που χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ στην εκπαιδευτική τους πρακτική και άπτεται της οργάνωσης των *διδακτικών παρεμβάσεων* και των *σχολικών πρακτικών*.

Οι άξονες αυτοί θα αποτελέσουν και το πλαίσιο υποβολής εργασιών και συζήτησης στη συνεδρία εργασίας.

Κοινό στο οποίο απευθύνεται: *Ερευνητές στο χώρο της Διδακτικής της Πληροφορικής, Εκπαιδευτικοί Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης*